

สรุปผลการสอน ตามแผนการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน ด้วยวิธีการ Coaching

เรื่อง แนวทางปฏิบัติโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

โดย นายวันชัย สินประเสริฐ ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี (ผู้สอน)

สถานที่

ห้องประชุมสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี, บ่อที่เข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ปี ๖๖

ผู้เข้ารับฟัง

ข้าราชการ พนักงานราชการ และเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี จำนวน ๒๒ คน

ระยะเวลา

เวลา ๑๐.๐๐ น. - ๑๑.๐๐ น. (๖๐ นาที)

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจความสำคัญของโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
๒. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจรูปแบบการก่อสร้างตามหลักเกณฑ์ที่กรมฯกำหนด
๓. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และแนะนำขั้นตอนให้กับผู้สนใจต่อไปได้

หลักสูตร/หัวข้อ

๑. ความสำคัญของโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
๒. รูปแบบการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
๓. ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง การควบคุมงาน การตรวจการจ้าง และการเบิกจ่ายเงิน

การประเมินผล

๑. การฝึกปฏิบัติให้เกิดความเข้าใจและมีความชำนาญ
๒. การซักถามปัญหา พร้อมแนวทางแก้ไข
๓. สรุปใจความสำคัญของโครงการ

แผนการสอน

ลำดับ	ประเด็น/หัวข้อ	แนวทางการบรรยาย	สื่อ/เวลา
๑.	บรรยายความสำคัญของโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑. อธิบายถึงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องมีความรู้เรื่องในหัวข้อที่บรรยาย ๒. แนะนำหัวข้อที่จะบรรยาย Coaching	บรรยาย/๕ นาที
๒.	แนวทางการสอน เรื่อง “แนวทางปฏิบัติโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน”	อธิบายและฝึกปฏิบัติ ๑. รูปแบบการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ๒. ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง การควบคุมงาน การตรวจการจ้าง และการเบิกจ่ายเงิน	บรรยาย/๕๐ นาที
๓.	การประเมินผล	ถาม - ตอบ และสรุปใจความสำคัญของโครงการ	๕ นาที

สรุปสาระสำคัญ

กรมพัฒนาที่ดิน ได้ดำเนินโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ในพื้นที่ทำการเกษตร บรรเทาปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ พร้อมทั้งเพิ่มผลผลิตและรายได้ให้แก่เกษตรกร ซึ่งได้ดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ ถึงปัจจุบัน ด้วยวิธีการขุดสระน้ำ ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร ในพื้นที่ทำการเกษตรที่เกษตรกรเป็นเจ้าของและมีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน โดยเกษตรกรจ่ายเงินสมทบการขุดสระน้ำ ๒,๕๐๐ บาท เพื่อเกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทานได้มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม กับทำการเกษตร เป็นการสนับสนุนการทำเกษตรแบบผสมผสานตามหลักทฤษฎีใหม่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการ

๑. พื้นที่ขุดสระน้ำ จะต้องเป็นพื้นที่ทำการเกษตรที่เกษตรกรเป็นเจ้าของและมีเอกสารสิทธิ์ และมีหนังสือยินยอมให้เข้าดำเนินการขุดสระน้ำ

๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะมีส่วนร่วมในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขุดสระน้ำ เช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าขนย้ายเครื่องจักรกล จำนวน ๒,๕๐๐ บาทต่อบ่อ ให้ผู้รับจ้าง กรมพัฒนาที่ดิน โดยสถานีพัฒนาที่ดิน ตรวจสอบความเหมาะสมของพื้นที่ขุดสระน้ำ และความพร้อมของเกษตรกร

การคัดเลือกเกษตรกร

๑. คัดเลือกเกษตรกรจากแผนความต้องการสระน้ำที่เกษตรกรได้มายื่นความจำนงไว้แล้ว โดยนำความต้องการของเกษตรกรที่มาแจ้งความจำนงในการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา พิจารณาความสำคัญจากจังหวัดที่มีความต้องการมาก มาพิจารณากำหนดเป้าหมายและให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ

๒. สถานีพัฒนาที่ดินและหมอดินอาสาประจำตำบล/หมู่บ้าน สำนวจศักยภาพของพื้นที่และความพร้อมของเกษตรกรที่แจ้งความต้องการขุดสระน้ำไว้แล้ว

๒.๑ เกษตรกรมีความตั้งใจประกอบอาชีพทางการเกษตร มีความพร้อมเข้าร่วมโครงการ และสามารถมีส่วนร่วมในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขุดสระน้ำ บ่อละ ๒,๕๐๐ บาท

๒.๒ เกษตรกรเป็นเจ้าของพื้นที่ก่อสร้างที่ใช้เป็นพื้นที่ทำการเกษตร มีเอกสารสิทธิ์ และหนังสือยินยอมให้เข้าดำเนินการก่อสร้าง

การคัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย

๑. พื้นที่ซึ่งจะดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร ต้องเป็นของเกษตรกรที่เป็นผู้ถือครองที่ดิน หรือเกษตรกรที่เป็นเจ้าของที่ดิน โดยต้องมีหลักฐานเอกสารสิทธิ์ที่หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกให้ ได้แก่ โฉนด น.ส.๓, น.ส.๓ ก., น.ส.๒, น.ส.๒ ก., ส.ป.ก. ๔-๐๑, ส.ป.ก.๔-๑๔, ส.ป.ก.๔-๑๘, น.ค.๓, ก.ส.น.๕, ส.ค.๑, คทช. และพื้นที่โครงการพระราชดำริ ที่มีการจัดสรรที่ดินทำกินให้เกษตรกร สำหรับ น.ส.๒ และ น.ส.๒ ก. ต้องมีการตรวจสอบ ดังนี้

๑.๑ ผู้มีความประสงค์จะให้กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการขุดสระน้ำ ต้องเป็นบุคคลเดียวกันกับผู้ที่มีสิทธิตามเอกสารสิทธิ์ในที่ดินประเภทใบจอง เว้นแต่กรณี ผู้มีสิทธิดังกล่าวเสียชีวิตแล้ว ผู้รับมรดกโดยชอบด้วยกฎหมายอาจเป็นผู้ยื่นคำขอดังกล่าวแทนได้ (เอกสารสิทธิ์ประเภทใบจองไม่สามารถทำการซื้อขายหรือให้โดยเสนหาได้)

๑.๒ ต้องมีการตรวจสอบว่าผู้รับใบจองหรือผู้รับมรดกโดยชอบด้วยกฎหมาย ได้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวแล้วจริง

๒. เป็นพื้นที่ที่อยู่นอกเขตชลประทาน ขาดแคลนระบบที่จะจัดส่งน้ำไปถึงได้ตลอดปี และประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเป็นประจำ หรือแล้งซ้ำซาก ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการเข้าไปตรวจสอบพื้นที่ หรือสอบถามเจ้าหน้าที่ของกรมชลประทานในพื้นที่ โดยสถานีพัฒนาที่ดิน ควรจะมีการทำรายงานบันทึกข้อสังเกตไว้

๓. คัดเลือกพื้นที่ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานตามเงื่อนไขของโครงการ เป็นลำดับแรก คือ เป็นพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพในการเก็บกักน้ำ โดยพิจารณาจากคุณสมบัติของดิน หลีกเลียงพื้นที่เป็นดินทรายจัด พื้นที่เกลือขึ้นเป็นดินเค็ม พื้นที่ซึ่งมีก้อนหินขนาดใหญ่ ซึ่งหากก่อสร้างไปจะทำให้ไม่สามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้ได้นาน และคุณภาพน้ำไม่ดี และควรพักการปลูกพืช เพื่อความสะดวกในการเข้าไปดำเนินการก่อสร้าง โดยเจ้าหน้าที่บริษัทผู้รับจ้างร่วมกับสถานีพัฒนาที่ดินและหมอดินอาสา จะเข้าไปตรวจสอบพื้นที่ที่คัดเลือกและสอบถามเกษตรกร

๔. พื้นที่ดำเนินการควรมีขนาดไม่น้อยกว่า ๑ ไร่ ๑ งาน โดยจะใช้ก่อสร้างสระอย่างน้อย ๑๘ x ๓๖ x ๓ เมตร เพื่อให้เครื่องจักรสามารถทำงานได้โดยสะดวก และสามารถทำการเกลี่ยดิน ตกแต่งคันบ่อได้อย่างเรียบร้อย

ทั้งนี้ พื้นที่ดำเนินการควรมีการจัดกลุ่มเป้าหมายการจัดสรรพื้นที่ก่อสร้างให้มีขนาดของกลุ่มและ การกระจายตัวของสระเก็บน้ำให้เหมาะสมกับการบริหารจัดการเครื่องจักรกล ได้แก่ การจัดชุด เครื่องจักรกลเข้าทำงาน การเคลื่อนย้ายเครื่องจักรกลให้มีขนาดเหมาะสมกับระดับเศรษฐกิจ (Economy of Scale) ซึ่งจะมีผลต่อการดำเนินการที่ทันเวลา และคุ้มค่ากับการลงทุน ทั้งในเขตพัฒนาที่ดินและยุทธศาสตร์จังหวัดอย่างสัมฤทธิ์ผล

การดำเนินงานของสถานีพัฒนาที่ดิน

๑. สถานีพัฒนาที่ดิน/ หมอดินอาสาประจำตำบล จัดประชุมชี้แจงรวมกลุ่มเกษตรกรที่คัดเลือกแล้ว เพื่อชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงาน และซักซ้อมความเข้าใจ

๒. จัดลำดับบัญชีรายชื่อเกษตรกร ที่มีความพร้อมที่จะดำเนินการขุดสระน้ำหลังผ่านการชี้แจง

๓. สถานีพัฒนาที่ดินดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ และ พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๔. เมื่อได้ผู้รับจ้างแล้ว จึงจัดทำรายงานขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมพัฒนาที่ดิน

๕. ดำเนินการทำสัญญา และกำกับติดตามดูแลการปฏิบัติงานตามข้อตกลงที่ทำไว้ ระหว่างสถานีพัฒนาที่ดินกับผู้รับจ้าง โดยเกษตรกรเจ้าของที่ดินเป็นผู้ระบุดำเนินการขุดสระน้ำ กรมพัฒนาที่ดิน ให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบความเหมาะสม การเลือกรูปแบบของสระน้ำขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. สามารถปรับได้ตามความเหมาะสมของพื้นที่ และวางแผนการขุดสระน้ำตามที่ต้องการ ตามแบบที่กรมฯ กำหนด การกำกับปฏิบัติงาน ให้ใช้กรอบแนวทางตามที่ได้รับจ้างได้ทำแผนการปฏิบัติการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ในแต่ละพื้นที่ไว้ภายในระยะเวลาที่กำหนด

กรมพัฒนาที่ดินได้ให้สถานีพัฒนาที่ดินทั่วประเทศ ร่วมกับหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน รณรงค์ประชาสัมพันธ์ขยายผลการปฏิบัติสู่เกษตรกรและประชาชน ในการร่วมกันรักษาและพัฒนาแหล่งน้ำชุมชน แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ควบคู่ไปกับการรณรงค์ให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไป ได้ใช้ทรัพยากรดินและทรัพยากรน้ำอย่างรู้คุณค่ามากขึ้น เพื่อช่วยกันบรรเทาปัญหาภัยแล้งที่กำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำโครงการถูกต้องตามหลักเกณฑ์ จึงควรมีการชี้แจงโครงการให้กับเจ้าหน้าที่และหมอดินอาสาให้เข้าใจชัดเจนตามหลักเกณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน

ภาพประกอบการ Coaching สถาบันพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี

รายชื่อผู้เข้าอบรมหลักสูตร
“แนวทางปฏิบัติโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน”
ในวันอังคารที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๖
ณ ห้องประชุมสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี

๑.	นายจิระพล	พิมพ์ภู	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
๒.	นายสมาน	ยมจันทร์	เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส
๓.	นายสมชัย	สันศักดิ์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
๔.	นางพัชรมัย	ทะหล้า	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
๕.	นางจิราภรณ์	สัพพสิน	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
๖.	นางสาวจิตาภา	มันฤกษ์	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
๗.	นายรัฐนันท์	ถึงพันธ์	นักวิชาการเกษตร
๘.	นายยอดรัก	นาคทรัพย์	นักวิชาการเกษตร
๙.	นางนรีรัตน์	ถึงพันธ์	นักวิชาการเกษตร
๑๐.	นายธีรพงศ์ฤทธิ	พงษ์พานิช	นักวิชาการเกษตร
๑๑.	นางสาวพฤกษา	สินประเสริฐ	นักสำรวจดิน
๑๒.	นางสาวจุฑารัตน์	อินทร์รอด	นักวิชาการเกษตร
๑๓.	นายธิติพงษ์	มีศรี	เจ้าหน้าที่แผนที่และภาพถ่าย
๑๔.	นางสาววลีพร	สมรภูมิ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๑๕.	นางสาวจันทน์นิภา	สุทธาวาส	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
๑๖.	นางสาวสุธิพร	ศรีกระทุม	นักวิชาการเงินและบัญชี
๑๗.	ว่าที่ร้อยตรีหญิงชนิษฐาณ	พานิชย์ศุภมงคล	เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์
๑๘.	นายพรชัย	มีความเจริญ	พนักงานขับเครื่องจักรกลขนาดเล็ก
๑๙.	นายประดิษฐ์	ก้านเหลือง	พนักงานขับรถยนต์
๒๐.	นางสาวอุไร	ศรีสุข	พนักงานเก็บเอกสาร
๒๑.	นายสำรว	เพชรแสวง	พนักงานขับรถยนต์
๒๒.	นายดนุพล	ช่างเจริญ	พนักงานขับรถยนต์